

Position paper podiumkunsten n.a.v. Uitgangspunten cultuurbeleid 2021-2024

Geachte cultuurwoordvoerders in de Tweede Kamer,

We ondersteunen de ambities van de minister en zijn blij met de toon van haar cultuurbeleid. Het is goed dat de basis wordt verbreed en er ruimte komt voor meer genres in de BIS. Het veld is ook positief over het besluit om regelgeving te vereenvoudigen en verplichtingen los te laten; dit versoepelt en verbetert de flexibiliteit in de werkpraktijk. Toch zien we ons genoodzaakt om weer de alarmbel te luiden, vooral omdat het budget niet aansluit bij de ambities van fair practice en delen van de podiumkunstensector opnieuw flink dreigen te verschromelen. Hieronder leggen we uit waarom.

Om daadwerkelijk fair practice te kunnen werken zijn extra middelen onontbeerlijk.

Kunsten '92 heeft laten berekenen wat de meerkosten van fair practice zijn voor het meerjarig gesubsidieerde aanbod: tenminste €25 miljoen, nog zonder dat de kosten voor de festivals die onder de verantwoordelijkheid van het Rijk vallen daarin zijn meegenomen. Het is niet realistisch (en niet fair) om deze kosten grotendeels op de sector zelf te verhalen. Wij roepen de Kamerleden met klem op om ervoor te zorgen dat het grote knelpunt van de arbeidsmarktsituatie met andere middelen dan uit de cultuurbegroting wordt opgelost, en sluiten hiermee aan bij het pleidooi van Kunsten '92.

Fors minder ruimte voor kleinere organisaties die in continuïteit werken – middenveld niet geborgd.

In de Uitgangspuntenbrief staat: *'De fondsen financieren instellingen en ondersteunen makers en projecten. Daarnaast overzien de fondsen de gehele sector en zijn zij in staat om in samenhang beleid te maken: van individuele makers tot grote instellingen. Het is van belang dat de fondsen in hun instrumentarium en budget goed worden uitgerust om dit te blijven doen.'* (p.17) Deze alinea is volledig in tegenspraak met de maatregel die in de brief is opgenomen waarmee €8,6 miljoen aan het budget van het Fonds Podiumkunsten wordt onttrokken. Opnieuw dreigt daardoor een aanzienlijk deel van het middenveld, dat avontuurlijk, maatschappelijk geëngageerd en/of regionaal geworteld aanbod biedt, te verdwijnen. Deze makers en organisaties maken de podiumkunsten al even veelkleurig: met mime, documentair theater, projecten in wijken en samen met andere maatschappelijke domeinen, interdisciplinair werk, hedendaagse dans en (inter)nationaal hoog gewaardeerde kleine muzikensembles. Dit laten vallen betekent een dramatische verarming van de podiumkunsten en verlies van opgebouwde netwerken, kennis, kwaliteit en kapitaal. Dat kan, in deze tijd van investeringen en economische voorspoed, niet de bedoeling zijn. Nieuwe instroom is absoluut belangrijk, maar het FPK moet ook goed uitgerust zijn om de waardevolle autonome makers en infrastructureel belangrijke instellingen die langer dan vier jaar bestaan te ondersteunen, en hen in staat te stellen om ook fair practice te werken. Om dat goed te kunnen doen moet het budget *minimaal* op peil blijven.

Deelsectoren gaan er op achteruit.

Voor een deel van de sector, met name de jeugdgezelschappen, leert een snelle doorrekening dat daar budgettaire gezien een knelpunt ontstaat, omdat de uitbreiding naar vijftien gezelschappen financieel niet gedekt is. Alle organisaties moeten aan de criteria van de BIS gaan voldoen en een aantal zal dus organisatorisch moeten opschalen. Zij nemen echter een klein budget mee vanuit het fonds, en de voorziene investering kan het tekort dat ontstaat niet dekken. Dit probleem wordt in een A4 van het platform jeugdpodiumkunsten nader toegelicht.